

Charta 25

Преамбула

Ми виступаємо зараз, тому що мовчання більше не є варіантом. Авторитарні популісти більше не діють на периферії; вони займають урядові посади по всьому світу. Їхня присутність стала нормою, їхня риторика лунає в інституціях, які колись захищали демократію. Те, що колись здавалося немислимим, тепер стало звичним. Межа між демократією та її імітацією стирається в реальному часі, і нам кажуть, що це нормально. Ми не будемо! Ця Хартія висловлює чітку позицію тих, хто виріс, спостерігаючи за тим, як свободи відступають, а справедливість руйнується. Ми говоримо не з ностальгії, а з більш глибоких міркувань: це наше майбутнє, яке в нас крадуть, і ми відмовляємося бути його мовчазними спадкоємцями!

Ми, що підписалися нижче, говоримо не від імені будь-якої політичної партії, держави чи ідеології, а як громадяни з совістю, змушені реагувати на глибокий демократичний розпад нашого часу. У всьому світі ми спостерігаємо сплеск авторитаризму, який загрожує зруйнувати важко здобуті принципи людської гідності, громадянської свободи та плюралізму.

Ця криза не є віддаленою чи абстрактною. Вона розгортається в парламентах і судах, на екранах і в школах, у повсякденному житті тих, чії голоси ігноруються, а права порушуються. Ми заявляємо, що цінності, закріплені в Загальній декларації прав людини, Гельсінському заключному акті 1975 року, до яких зобов'язані дотримуватися всі наші уряди, не дотримуються. Ті, хто покликаний захищати ці цінності – уряди, партії та інституції – занадто часто не виконують своїх обов'язків: мовчанням, співучастю або опортунізмом.

Натхненні [Загальною декларацією прав людини](#), далі скорочено ЗДПЛ, моральною ясністю [Хартії 77](#) та демократичними ідеалами, підтвердженими у [звіті конференції ІУС25](#), ми також спираємося на висновки [Молодіжної панелі ІУТТ](#). Ця панель – це різноманітне зібрання понад 200 молодих людей з 50 країн, об'єднаних сильним інтересом до розвитку відкритості та демократії. У той час як багато барометрів фіксують громадську думку, Молодіжна панель ІУТТ досліджує глибше: політичні ідеї, принципи та легітимність панівних владних структур. Вона надає рідкісну можливість дослідити думки нових поінформованих громадян – молодих людей, які не просто реагують на політику, а ставлять під сумнів її припущення та переосмислюють її майбутнє.

Ми пишемо, щоб підтвердити просту, але радикальну ідею, що демократія повинна бути орієнтованою на людей: влада повинна належати всім, а не бути в необмежених руках декількох осіб. Як нагадує нам конференція

УС25, ми не є об'єктом чужої волі, яка протиставляє нас один одному як суперечливі групи, а є результатом нашого власного індивідуального вибору бути спільнотою і разом керувати. Щоб протистояти авторитарним режимам, нам потрібні активні громадяни, які діють відповідно до демократичних ідеалів гідності, рівності, плюралізму, свободи вираження поглядів та спільної відповідальності.

1. Демократія не є само собою зрозумілою

Демократія не є природним станом. Це крихка конструкція, яку потрібно свідомо зберігати та активно втілювати в життя. Занадто багато режимів посиляються на демократичну легітимність, порушуючи її основу: рівне право всіх брати участь у громадських справах (стаття 21.1 Загальної декларації прав людини). Ми підтверджуємо, що за демократію потрібно боротися, жити нею та захищати її (преамбула Загальної декларації прав людини).

2. Авторитаризм є симптомом, а не причиною

Авторитаризм породжується не силою, а незагоєними ранами: економічною безнадією, зрадою інституцій, порушеними обіцянками, розривом ідентичностей. Він процвітає там, де відмовляють у участі (стаття 21.2 Загальної декларації прав людини) і маніпулюють свободою слова (стаття 19 Загальної декларації прав людини). Він зростає за відсутності справедливості (стаття 8 Загальної декларації прав людини) і приналежності (стаття 28 Загальної декларації прав людини).

3. Це не просто авторитарний сплеск

Хвиля авторитаризму часто маскується під відродження правих сил, але насправді її рушійною силою є глибша криза: нездатність ліберальних демократій забезпечити соціальний захист (стаття 22 Загальної декларації прав людини) та людську гідність (стаття 1 Загальної декларації прав людини). Коли демократії не можуть забезпечити основні права, зокрема право на безпеку (стаття 3 Загальної декларації прав людини) та соціальний захист, реакційні сили заповнюють цю прогалину.

4. Популізм створює фальшиві ідентичності

Авторитарні популісти не пропонують політичної інклюзії; вони створюють міфічний «народ» на основі виключення. Їхня ідентичність формується не на солідарності, а на образі. Вони коронують лідерів, а не принципи. Їхні рухи вимагають лояльності, а не діалогу, підриваючи свободу об'єднання та участі (статті 20.1, 21.1 Загальної декларації прав людини).

5. Популізм використовує емоції як зброю для розпалювання розбрату

Авторитарні рухи живляться страхом і гнівом. Вони спотворюють інформацію (стаття 19 Загальної декларації прав людини), підсилюють обурення і створюють цифрові племена, які замінюють розуміння гаслами. У їхньому світі правда є другорядною порівняно з лояльністю, а освіта стає загрозою для покори (стаття 26.2 Загальної декларації прав людини).

6. Політичні партії повинні відновити довіру

Громадяни втрачають віру, коли партії обіцяють перетворення, але йдуть на компроміси. Коли політика сприймається як гра еліт, люди шукають альтернативи « », хай які небезпечні вони є. Ми закликаємо політичні партії спілкуватися чесно, діяти прозоро та служити суспільству з чесністю (статті 21.3, 29.2 Загальної декларації прав людини).

7. Інституції повинні відображати народ

Інституції, створені для підтримки справедливості, зараз часто її приховують. Бюрократична складність, корупція та упередженість відштовхують тих, кому вони повинні служити. Ми відкидаємо демократію, яка захищає привілеї. Державні інституції повинні бути прозорими, інклюзивними та підзвітними народу (статті 6, 7, 8, 10, 21.3 Загальної декларації прав людини).

8. Ми відкидаємо демократію виключення

Система, яка терпить виключення жінок, меншин, інакодумців, не є демократією. Ми відкидаємо зловживання націоналізмом, традиціоналізмом та культурною ідентичністю для виправдання гноблення. Демократія зберігається не шляхом нав'язування однаковості, а шляхом захисту відмінностей (статті 1, 2, 16.1, 21.1 Загальної декларації прав людини).

9. Ми виступаємо за рівну цінність і спільну дію

Кожна людина має рівну цінність і право формувати умови свого життя (стаття 1 Загальної декларації прав людини). Демократія – це не лише голосування, це спільна дія. Ми виступаємо проти систем, які позбавляють людей свободи в ім'я контролю або традицій (статті 3, 29.1 Загальної декларації прав людини).

10. Ми підтримуємо діалог і відкидаємо насильство

Демократія процвітає в умовах конфлікту, який вирішується шляхом діалогу, а не примусового консенсусу чи примусу. Ми відкидаємо насильство (стаття 3 Загальної декларації прав людини), цензуру (стаття 19 Загальної декларації прав людини) та ідеологічну конформність. Справжня демократія створює простір для розбіжностей, конфронтації, діалогу та зростання (стаття 20.1 Загальної декларації прав людини).

11. Знання повинні служити емансипації

Освіта — це не привілей, а право. Знання повинні звільняти, а не домінувати. Вони повинні давати громадянам можливість ставити під сумнів владу, розуміти складність і повноцінно брати участь у суспільному житті. Демократичне суспільство інвестує в поінформовану діяльність, а не в пасивну покірність (статті 26.1, 26.2 Загальної декларації прав людини).

12. Ми відкидаємо панування капіталу над демократією

Авторитарні рухи підтримуються зосередженим багатством. Величезні фінансові мережі фінансують пропаганду, формують ЗМІ та маніпулюють громадською думкою. Економічна нерівність стає політичною нерівністю. Ми відкидаємо демократію, куплену за гроші, і вимагаємо, щоб влада була підзвітною перед усіма (статті 7, 21.2, 22, 23.1 Загальної декларації прав людини).

Заклик

Нехай ця Хартія стане свідченням. Ми не приймаємо повільного занепаду демократії. Ми не приймаємо страху, розбрату чи мовчання. Хартія 25 не пропонує програми. Вона пропонує заклик: без ілюзій протистояти силам, що руйнують демократичне життя, і без страху відстоювати моральні зобов'язання вільних громадян. Тільки разом, у спільній гідності та колективній рішучості, ми можемо зберегти свободу, яку ми успадкували, і забезпечити її довговічність.

Ми підтверджуємо можливість політики, заснованої не на силі, а на співчутті. Не на виключенні, а на гідності. Не на відчаї, а на солідарності. Майбутнє не буде написано авторитарними правителями, якщо ми не дозволимо їм писати його самостійно.

Кожна людина на цій планеті може стати підписантом.

QR-код містить всю інформацію, необхідну для того, щоб приєднатися до руху та підписати Хартію 25. Ім'я та національність/країна походження підписантів будуть вказані в онлайн-версії цього документа (також доступній за QR-кодом).

Підписанти

Аліса Сміт, Велика Британія

Аліна Кох, Німеччина

Амброуз Нгобі, Уганда

Андреа Ольмі, Італія
Анжела Кумало, Південна Африка
Ань Ву, Німеччина
Ані Мелікян, Вірменія
Аніта Саммаріні, Італія
Анна П'єтрі, Греція
Бенедікт Шуеграф, Німеччина
Бенджамін Галбрейт, Велика Британія та Франція
Бетані Денніс, Велика Британія
Бренальд Дзонзі, Малаві
Кармен Енгельхардт, Німеччина
Клаудія Пінторе, Італія
Констанца Пагес, Іспанія
Данія Ванесса Вербена Флорес, Гватемала
Елен Антапян, Вірменія
Елена Вокале, Італія
Елла Левієн, Німеччина
Емілі Барсело, США
Емма Суглі, Греція
Естер Нійко, Малаві
Федеріка Баджо, Італія
Франческа Бономо, Італія
Франклін Вачі, Велика Британія
Гейвін Міллер, США
Хоуп Нтокозо Дламіні, Південна Африка
Ісмаель Мабема, Південна Африка
Джеймс Моттрам, Велика Британія

Джеймс Фрейберг II, США
Ян Феррер і Піко, Каталонія, Іспанія
Ян-Хендрік Преторіус, Південна Африка
Джессіка Ян, Німеччина
Жоана Баптіста, Португалія
Джо Ерншоу, Велика Британія
Джонатан Зінер, Німеччина
Джуман Тафнкджі, Сирія
Джой Адевумі, Нігерія
Кирило Вандерберг, Росія
Ліндельва Ніколетт Майінга, Південна Африка
Лін Фам, В'єтнам
Ліза Лундгрєн, Швеція
Лука Гвідбоні, Італія
Масінді Нетшахума, Південна Африка
Матільда Абреу, Португалія
Меттью Байміллер, США
Мікеле Кастреццаті, Італія
Мішель Ляо, США
Мінас Стравоподіс, Греція
Міранда Тейт, Швеція та США
Міріам Муссалі, Франція та Марокко
Нур Ахмад, Пакистан
Олле Хансен, Велика Британія
Оллі Джі, Велика Британія
Онтіретсе Моатше, Південна Африка
Оціле Нкадіменг, Південна Африка

Палеса Мева, Південна Африка
Пеггі Молефі, Ботсвана
Петтер Родеб'єр, Швеція
Пол Віллаверде, Іспанія
Рабія Тернбулл, Південна Африка
Реон Ван Дер Мерве, Південна Африка
Сара Конте, Італія
Севен Джейкобс, Велика Британія
Сільвія Папіч, Швеція
Сіфесанде Котелана, Південна Африка
Сіро Пінья Кардона, Іспанія
Софія Маріні, Італія
Софі Вінге-Петерсен, Данія
Сондре Закаріассен Ранум, Норвегія
Софія Каур Бадхан, Велика Британія
Сюзанна Андерсон, США
Тайлен Редді, Південна Африка
Тао Май, В'єтнам
Валерія Андрієнко, Україна
Вероніка Батлер, США
Вікторія Портна, Україна
Вівек Венкатрам, Сінгапур
Заноксоло Макітека, Південна Африка
